

Armoede kan ook jou overkomen!

Naam: Vera Troost & Nova Meijer
Vakbegeleiders: Van der Zandt & Dekker
Klas: H5A & H5B
Inleverdatum: 23-02-23
School: RGO Middelharnis
Profiel: E&M, C&M
Vakken: Economie & maatschappij-
wetenschappen

Samenvatting

Dit profielwerkstuk gaat over de armoede in de gemeente Goeree-Overflakkee. Met behulp van het beantwoorden van een aantal deelvragen is in dit onderzoek geprobeerd een antwoord te vinden op de volgende onderzoeksvraag: In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief? Dit is onderzocht aan de hand van literatuurstudies en interviews. U leest verschillende interviews onder andere met Tea Otte van de voedselbank, Caroline den Hollander van schuldhulpmaatje en Marloes Heijnen van schuldhulpverlening bij de gemeente Goeree-Overflakkee. Hierdoor hebben wij veel informatie over het onderwerp weten te verzamelen en konden we antwoorden vinden op de deelvragen en uiteindelijk op de hoofdvraag.

Uit het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat de initiatieven die de gemeente Goeree-Overflakkee neemt tegen armoede daadwerkelijk effectief zijn, maar het is wel van groot belang dat mensen open staan voor hulp en dat ze de hulp op de juiste manier gebruiken.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1- Introductie	3
Inleiding	3
1.3 Hypothese	4
Hoofdstuk 2- Materiaal & methode	5
2.1 Materiaal & methode	5
Hoofdstuk 3 - Resultaten & analyse	6
3.1 Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?	6
3.2 Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen?	7
3.3 Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp aan mensen die in armoede leven?	9
3.4 In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?	11
3.5 Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?	12
Conclusie	14
Discussie	16
Nawoord	17
Literatuurlijst	18
Bijlage	21
Logboek	35

Hoofdstuk 1- Introductie

Inleiding

"Sorry, lieverd, dat kunnen we niet betalen", horen kinderen die in armoede leven bijna elke dag. Ouders moeten hun kind vaak nee verkopen omdat ze te weinig geld hebben voor leuke dingen. Sommige gezinnen in Nederland moeten rondkomen van nog geen 100 euro per maand. Wereldwijd leven ook steeds meer mensen in armoede. Dit komt onder andere door de corona pandemie, toenemende economische ongelijkheid en de stijgende prijzen van voedsel en energie door de oorlog in Oekraïne (Oxfam Novib,2022). In de 21e eeuw is armoede helaas nog steeds aanwezig en treft vooral de minder ontwikkelde landen zoals regio's in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Mensen leven daar in hele slechte omstandigheden met weinig geld (Asellus,2022). Nederland kenmerkt zich als een van de rijkste landen in Europa, maar ook hier is er sprake van armoede. Het is gelukkig wel anders dan in een land als Liberia, mensen komen niet om van honger. De armoede uit zich onder meer door beperkte financiële middelen, sociale uitsluitingen, gezondheidsproblemen en beperkte toegang tot onderwijs (Bratpack,2022). U kunt het waarschijnlijk haast niet voorstellen maar zelfs op Goeree-Overflakkee is er sprake van armoede, het komt gelukkig weinig voor, maar ook hier zijn er gezinnen die gebruikmaken van de voedselbank en kledingbank. Hiernaast zie je een foto van de voedselbank in Goeree-Overflakkee (FlakkeeNieuws, z.d.). Wij vinden dat erg heftig. Zelf leven we gelukkig niet in armoede maar door het programma 'Steenrijk Straatarm' zijn we erg geschrokken. We zijn er achter gekomen dat armoede iedereen kan overkomen. Vragen als: "Welke initiatieven zijn er om mensen in armoede te helpen?" en "Zijn die initiatieven die er genomen worden wel effectief?" spoken vaak door ons hoofd. Daarom hebben wij ervoor gekozen hier onderzoek naar te doen. De hoofdvraag luidt dan ook: **In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief?**

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden hebben wij 5 deelvragen opgesteld:

1. Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?
2. Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen te helpen die in armoede leven?
3. Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp aan mensen die in armoede leven?
4. In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?

5. Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?

Dit onderzoek past bij het vak maatschappijwetenschappen.

Maatschappijwetenschappen gaan namelijk over de kwesties die een rol spelen in de samenleving. Het hoofdconcept verhouding past hier goed bij, dat is namelijk de manier waarop mensen zich van elkaar onderscheiden en tot elkaar verhouden en de manier waarop samenlevingen vormgeven aan deze verschillen

(Q-hogeschool, 2022). Armoede is zo'n kwestie, het speelt een grote rol in onze samenleving en daarom wordt er in dit onderzoek onderzocht of de initiatieven die genomen worden tegen armoede wel effectief zijn. Dit onderzoek past ook bij het vak economie. Economie heeft als doel het ontwikkelen van een economische kijk op maatschappelijke ontwikkelingen (Het vak economie, z.d.).

De geldzaken rondom armoede zijn daar een goed voorbeeld van. Sommige mensen leven in enorme schulden. In dit onderzoek wordt onderzocht of mensen ook daadwerkelijk uit de schulden komen door de initiatieven.

1.3 Hypothese

In dit onderzoek wordt er verwacht dat de initiatieven die de gemeente Goeree-Overflakkee neemt om mensen in armoede te helpen voor een deel effectief zijn. Wij denken namelijk dat mensen wel in hun basisbehoeften kunnen voorzien maar dat ze niet volledig uit de armoede raken. Ook kan er sprake zijn van armoedeval, dan verwachten we dat de initiatieven niet effectief zijn, omdat je dan netto minder te besteden hebt, terwijl iemands bruto-inkomen stijgt en dus houden ze onderaan de streep weinig extra over (Armoedeval: Wat is dat eigenlijk?, 2020).

Hoofdstuk 2- Materiaal & methode

2.1 Materiaal & methode

Dit onderzoek gaat onderzocht worden door middel van literatuurstudie en interviews. Eerst wordt een literatuurstudie gebruikt om met behulp daarvan meer kennis over het onderwerp te verwerven en deelvraag één en twee te beantwoorden. Literatuurstudie kan ook literatuuronderzoek worden genoemd. Hierbij doe je onderzoek door middel van stukken literatuur te bestuderen en die met elkaar te vergelijken. Het doel van literatuurstudie is om overzicht te krijgen over het onderwerp, het is dus het begin van een groter onderzoek (Scriptium, z.d.). Een voordeel van literatuurstudie is dat er redelijk snel informatie kan worden verzameld over het onderwerp, een ander voordeel is dat de onderzoeker niet afhankelijk is van een ander, de onderzoeker kan altijd bronnen raadplegen op internet (Onderbouwing methode literatuuronderzoek? – Afstudeer Goeroes, z.d.). Een nadeel van literatuurstudie is dat niet alle bronnen betrouwbaar zijn. Om erachter te komen of de bron betrouwbaar is, is het belangrijk om de betrouwbaarheid van de bronnen te checken. Hierbij is het belangrijk om te kijken naar wie het geschreven heeft, of het er verzorgd uitziet en welke doelgroep de maker van de bron had. Als dit allemaal in orde is kan je de bron gebruiken (Walraven,2021).

Naast literatuurstudie wordt er in dit onderzoek ook gebruikgemaakt van interviews. Door middel van deze interviews kunnen deelvraag één en twee worden aangevuld en worden deelvraag 3, 4 en 5 beantwoord. Een interview is een onderzoeksmethode waarbij iemand achter de mening en standpunten van een persoon kan komen (Bureau Scriptiehulp,2021). Een groot voordeel van een interview is dat er doorgevraagd kan worden, en de geïnterviewde persoon rechtstreeks antwoord kan geven waardoor het onderzoek betrouwbaarder is. Een nadeel van een interview is dat je maar een aantal mensen kan interviewen. Dat kan erg in iemands nadeel werken omdat het onderzoek dan minder betrouwbaar wordt. Een ander nadeel van interviews afnemen is dat er irrelevante vragen gesteld kunnen worden waardoor de validiteit van het onderzoek afneemt, maar dit kan voorkomen worden door de juiste vragen voor te bereiden (Schwab,2020). Toch is er in dit onderzoek gekozen voor interviews omdat er door middel van een interview gerichtere vragen gesteld kunnen worden over de initiatieven die de gemeente Goeree-Overflakkee neemt tegen armoede en kunnen we de mening en standpunten van verschillende personen over de effectiviteit van de initiatieven vergelijken en verwerken in ons onderzoek.

Dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek omdat de data die verzameld wordt uitgedrukt is in woorden. Een interview is daarmee ook een kwalitatieve onderzoeksmethode (Bhandari,2022)

Hoofdstuk 3 - Resultaten & analyse

3.1 Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?

3.1.1 Theorie en resultaten

Mensen die in armoede leven kunnen zich meestal niet voorzien in hun eerste levensbehoeftes zoals: eten, drinken, een dak boven je hoofd, toegang tot gezondheidszorg en niet de mogelijkheid hebben om te studeren. Men spreekt dan vaak van een armoedegrens. Deze is geformuleerd door het CBS, het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor een alleenstaande is dat 1090 euro (Armoede in Nederland, 2022). Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Sociaal Cultureel Plan (SCP) maken de rapporten over de armoede in Nederland. Deze rapporten zijn bedoeld om de cijfers weer te geven, en het laat ons zien wat we verstaan onder het minimuminkomen om in primaire levensbehoeften te kunnen voorzien (Stichting ID, 2020).

Binnen de gemeente vraagt armoede een groot punt van aandacht. M. Heijnen (Senior Consulente Schuldhelpverlening G-O) zegt: "Armoede is niet alleen het hebben van schulden, het speelt daar natuurlijk wel een grote rol in, maar armoede heeft heel veel effecten op allerlei andere zaken die minder voor de hand liggend zijn". Armoede is in haar opzicht het niet volledig kunnen deelnemen in je sociale omgeving en in de maatschappij (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022). C. den Hollander (Vrijwilliger schuldhelpmaatje) is het daar mee eens, ze voegt eraan toe dat mensen vaak ook terechtkomen in schulden en dat geeft financiële zorgen. Dit kan leiden tot een soort vorm van kindermishandeling, zowel geestelijk als lichamelijk. Dit kan verklaard worden doordat mensen vaak gestrest zijn waardoor ze agressiever worden en lelijk gaan doen naar hun kinderen toe (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

Armoede is plaats en tijd gebonden, dat houdt in dat armoede verschilt per plaats en per tijd. Armoede in Nederland is bijvoorbeeld heel anders dan de armoede in landen waar er hongersnood en droogte is. Ook is de armoede in Nederland van nu niet te vergelijken met de armoede in Nederland net na de Tweede Wereldoorlog. Toen waren er namelijk geheel andere normen voor minimaal noodzakelijke uitgaven (Hoff & Hulst, 2019).

Er zijn drie soorten armoede: absolute armoede, relatieve armoede en sociale armoede. In Nederland spreken we van absolute armoede, dat houdt in dat mensen leven onder de armoedegrens en zich niet kunnen voorzien in hun basisbehoeften. Relatieve armoede verwijst naar de levensomstandigheden van een individu of groep in relatie tot de omgeving. Dit betekent dat het verandert met de economische groei van het land. Relatieve armoede komt overal voor. Sociale armoede houdt in dat mensen worden uitgesloten van hun sociale omgeving en het normale maatschappelijke leven (Armoede in Nederland, 2022). C. den Hollander (Vrijwilliger

schuldhulpmaatje) zegt: "ze raken geïsoleerd binnen hun huis want ze hebben geen geld om iets leuks te gaan doen waardoor de sociale contacten minder worden, hierdoor voelen mensen zich vaak eenzaam" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

3.1.2 Analyse

Uit deelvraag 1 kan geconcludeerd worden dat mensen die in armoede leven vaak niet in hun eerste levensbehoeftes kunnen voorzien. Mensen spreken dan vaak van een armoedegrens die ligt nu rond de 1090 euro. Armoede is niet alleen het hebben van schulden, het speelt daar wel een grote rol in maar armoede heeft ook veel effecten op allerlei andere zaken die minder voor de hand liggend zijn. Financiële zorgen kunnen ook leiden tot een vorm van kindermishandeling, omdat ouders vaak stress ervaren.

3.2 Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen?

3.2.1 Theorie en resultaten

Zoals in de inleiding al werd toegelicht is er ook binnen de gemeente Goeree-Overflakkee sprake van armoede. Er worden daarom ook veel initiatieven genomen om de armoede te bestrijden, maar welke initiatieven zijn er nou eigenlijk?

Aanvulling laag inkomen

Mensen met een laag inkomen vinden het vaak moeilijk om rond te komen, de gemeente helpt daarbij door middel van een bijdrage of een vergoeding van bijvoorbeeld: een koelkast, wasmachine, vervoerskosten en sport of andere activiteiten voor kinderen. Om deze bijzondere bijstand te ontvangen moeten mensen een verzoek indienen bij de gemeente (Goeree-Overflakkee, 2022). De gemeente helpt mensen met advies over geld en helpt bij schulden. Mensen die schulden, geldproblemen of vragen over geldzaken hebben kunnen contact opnemen met de afdeling schuldhulpverlening. Schuldhulpverlening houdt in dat de gemeente je helpt bij het overzichtelijk maken van de schulden en om die schulden te verminderen (Startpunt Geldzaken, z.d.).

Vroegsignalering schulden

Mensen die openstaande rekeningen hebben worden geholpen met het project 'Vindplaats Schulden'. 'Vindplaats van Schulden' is een initiatief van stichting BKR. Dit initiatief zet consumenten met betalingsachterstanden op een rij en herkent ze vroegtijdig zodat de gemeente voorkomt dat deze mensen verder in de schulden raken. M. Heijnen (Senior Consulente Schuldhulpverlening G-O) zegt dat er ook geluiden kunnen zijn van de woningbouwvereniging. Zij geven dan aan dat mensen betalingsachterstanden hebben. Betalingsproblemen die eerst onzichtbaar waren, worden gevonden door hun (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022). BKR rapporteert dat aan de gemeente en de gemeente probeert hen te

helpen. Eén keer per maand krijgt de gemeente een lijst met mensen die meerdere rekeningen niet betaald hebben. Ze gaan dan in gesprek met de desbetreffende zodat zij geholpen kunnen worden met hun betalingsproblemen, zo kan er worden voorkomen dat schulden zich opstapelen en ze niet nog verder in de problemen komen (Vroegsignalering schulden, z.d.).

Kledingbank

De kledingbank is in Nederland niet zo populair. Veel mensen hebben weleens gehoord van een voedselbank, maar ze zijn niet bekend met een kledingbank. Gelukkig komen er ook steeds meer banken in Nederland. Een kledingbank is een winkel bedoeld voor mensen die geen geld hebben voor kleding. Mensen kunnen hier kleding brengen of opsturen. Alle kleding is dus tweedehands (Kledingbank, z.d.). Maar waarom is het zo belangrijk dat er steeds meer kledingbanken bij komen en dat hij blijft bestaan? Niet iedereen kan het natuurlijk veroorloven elke maand nieuwe kleren van de duurste merken te kopen, maar sommige mensen hebben helemaal geen geld voor nieuwe kleren. Voor deze mensen is er gelukkig hulp en biedt de kledingbank pakketten aan (Bakker, 2019).

Speelgoedbank

Er zijn veel gezinnen die te maken hebben met armoede en van een minimumuitkering moeten rondkomen. De Speelgoedbank Zuid-Hollandse Eilanden zamelt nieuwe of tweedehands speelgoed in en zorgt ervoor dat het bij kinderen die in armoede zitten terechtkomt. Je wordt alleen door de Speelgoedbank geholpen als je bent doorverwezen door de gemeente, de voedselbank, bewindvoerders en/of vluchtelingenwerk. Het speelgoed wordt gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid en het wordt soms nog gerepareerd. Het speelgoed met de beste kwaliteit komt in speelgoedpakketten (Speelgoedbank, z.d.).

Voedselbank

Het doel van de voedselbank is om mensen wekelijks te voorzien van een voedselpakket omdat zij niet genoeg geld overhouden om voedsel te kunnen kopen (Voedselbank, z.d.). Afhankelijk van het leefgeld kan iemand een wekelijks voedselpakket krijgen. T. Otte zegt dat als je je inkomsten en uitgaven van elkaar aftrekt en het onder de 300 euro uitkomt, je in aanmerking komt voor de voedselbank. Ze komen dan drie jaar in aanmerking voor voedselpakketten en worden dan elk half jaar beoordeeld of ze nog in dezelfde situatie zitten (Otte, persoonlijke communicatie, 22 september 2022). Als je voedselhulp wilt, kun je je aanvraag online indienen bij de gemeente, die controleert de gegevens. Als je aan de voorwaarden voldoet, kun je je aanmelden voor een voedselpakket. Om mensen voldoende eten te geven, werkt de voedselbank samen met bedrijven, instellingen, gemeenten en particulieren. Zij zorgen ervoor dat armoede wordt bestreden, het milieu minder wordt belast en voedseloverschotten verdwijnen (Vereniging van Nederlandse Voedselbanken, 2022).

Schuldhulpmaatje

De gemeente Goeree-Overflakkee werkt samen met Schuldhulpmaatje. Het is een netwerk dat kan bestaan door vrijwilligers die hulp bieden aan mensen die financiële problemen hebben (Goeree-Overflakkee, 2021). C. den Hollander (Vrijwilliger schuldhulpmaatje) zegt: "Wij helpen bij het voorkomen van schulden en het oplossen van de schuldenproblematiek bij mensen door hun financieel inzicht te geven" ook zegt ze: "Wat wij ook vaak doen is helpen met budgetten maken en daarmee geven we hen dus een duidelijk inzicht in hun financiën" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

Kindpakket

Voor veel kinderen in gezinnen met een lager inkomen is het niet voor de hand liggend om mee te doen in de maatschappij. Met het kindpakket krijgen kinderen daar toch de kans voor. In het kindpakket zitten leuke en nuttige activiteiten en spullen (Wat zit er in het Kindpakket, z.d.).

Stichting ZIJN

Stichting ZIJN steunt de bewoners van Goeree-Overflakkee. Stichting ZIJN verricht activiteiten en draagt bij aan het vermogen van mensen om om te gaan met de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Haar doel is het versterken van weerbaarheid, zelfstandigheid en veerkracht (Over ons, z.d.).

3.2.2 Analyse

Uit deelvraag 2 kan geconcludeerd worden dat de gemeente Goeree-Overflakkee veel initiatieven neemt tegen armoede namelijk: aanvulling laag inkomen, vroegsignalering schulden, kledingbank, speelgoedbank, voedselbank, schuldhulpmaatje, kindpakket, stichting ZIJN.

3.3 Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp aan mensen die in armoede leven?

3.3.1 Theorie en resultaten

De gemeente probeert mensen in armoede zo goed mogelijk te helpen en dat is soms erg lastig, maar wanneer stopt de gemeente eigenlijk met het bieden van hulp?

M. Heijnen zegt dat het afhangt van de situatie. Schuldhulpverlening duurt normaal gesproken drie jaar en dan kijken ze of het gelukt is om de schulden opgelost te krijgen. Alleen sommige schulden zijn niet op te lossen. Ze vertelt ook: "Het ligt er aan of iemand bereid is mee te werken, als iemand de hulp niet accepteert kunnen wij verder niet helpen" (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022).

Bij schuldhulpmaatje geldt dat ook. C. den Hollander zegt namelijk: "Als mensen niet mee willen werken stoppen wij met het bieden van hulp want als mensen zich aanmelden bij schuldhulpmaatje moeten ze tekenen dat ze ons inzicht geven in alles: In hun bankrekening, wat hun uitgaven zijn, wat voor contracten de mensen hebben echt in alles. Als mensen zeggen dat wil ik allemaal niet, dan kunnen we ze ook niet helpen en dan houd het op. Ook stoppen we als ze al hun schulden hebben afbetaald of als de gemeente het overneemt, dan halen wij onze handen er vanaf" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

Zowel de gemeente als schuldhulpmaatje bieden nog nazorg. M. Heijnen zegt: "Dit doen we zodat we kunnen kijken of mensen uit de schulden blijven en niet terugvallen" (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022). C. den Hollander vertelt: "als wij al een heel traject doorlopen hebben en de mensen inzicht hebben gegeven in hun financiën en alles afbetaald is stoppen wij met het bieden van hulp, maar soms vinden mensen het heel fijn als ze een jaar daarna nog eventjes met vragen bij ons kunnen komen" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

De voedselbank stopt ook na drie jaar met het bieden van hulp, dat is voor sommige mensen erg lastig omdat ze de gratis voedselpakketten erg goed kunnen gebruiken. T. Otte zegt: "Als mensen dan alsnog geldproblemen hebben kunnen ze na een half jaar weer terecht", ook zegt ze: "Ze mogen alleen langer gebruik maken van de voedselbank als ze onder bewind staan" (Otte, persoonlijke communicatie, 20 september 2022). Onder bewind staan betekent dat een bewindvoerder alle financiële beslissingen neemt, je hoeft je dan niet druk te maken over je financiële problemen. Dat bewind is ook 3 jaar geldig (Zorge, 2022).

3.3.2 Analyse

Uit deelvraag 3 kan geconcludeerd worden dat de gemeente eerst kijkt naar de situatie van de hulpvrager. Schuldhulpverlening duurt normaal gesproken drie jaar en dan kijkt de gemeente of het gelukt is om de schulden opgelost te krijgen, alleen sommige schulden zijn niet op te lossen. Ook stoppen ze als de hulpvrager niet mee wilt werken. Dit laatste geldt ook voor schuldhulpmaatje. Schuldhulpmaatje stopt ook als de hulpvrager zijn/haar schulden heeft afbetaald of als de gemeente het overneemt. Zowel de gemeente als schuldhulpmaatje bieden nog nazorg, zodat hulpvragers nog met vragen kunnen komen en de gemeente ervoor zorgt dat hulpvragers niet terugvallen in de schulden. Net zoals de gemeente en schuldhulpmaatje stopt de voedselbank ook na drie jaar met het bieden van hulp.

3.4 In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?

3.4.1 Theorie en resultaten

Voor mensen met een laag inkomen is het vaak moeilijk om in hun basisbehoeftes te voorzien. Zoals we in deelvraag één al hebben beschreven zijn de basisbehoeften: eten, drinken, een dak boven je hoofd, toegang tot gezondheidszorg of niet de mogelijkheid hebben om te studeren (Armoede in Nederland, 2022). Maar in hoeverre helpen de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in hun basisbehoeften te kunnen voorzien?

M. Heijnen zegt: "In principe is er voor iedereen de mogelijkheid om daarin te voorzien, dus in principe zou iedereen dat minimum bestaansniveau moeten kunnen bereiken". Ze voegt daar aan toe: "Ook daar hangt het er wel vanaf hoe diegene daar zelf mee om gaat. Het klinkt gek, maar er zijn bijvoorbeeld ook mensen die absoluut geen bijstandsuitkering willen hebben, dan denk je, je moet toch rekeningen betalen. Als je mensen niet overtuigd krijgt om die uitkering aan te vragen dan is het ook wel extra werken om te kijken of je dat toch voor elkaar kunt krijgen. Maar de mogelijkheid is er wel in ieder geval" (M. Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022).

C. den Hollander is het daar niet mee eens, ze zegt: "Ze zullen niet helemaal voorzien zijn in hun basisbehoeften. Mensen krijgen bijvoorbeeld gehakt en pasta maar moeten de pasta saus nog kopen. Sommige mensen lusten het eten niet wat ze van de voedselbank krijgen. Iedereen doet hun best om iedereen geheel in hun basisbehoeften te voorzien maar dat lukt helaas niet voor 100%". Ook legt ze uit hoe schuldhulpmaatje hieraan bijdraagt: "Wij als schuldhulpmaatje weten vaak waar die initiatieven zijn en dat weet de schuldhulpvrager meestal niet. Dan kunnen wij zeggen van "je hebt eigenlijk te weinig geld voor eten, meld je is aan bij de voedselbank". We proberen ze dan ook over die drempel heen te zetten. Heel veel mensen mogen gebruikmaken van de voedselbank, maar doen het niet vanuit schaamte" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

3.4.2 Analyse

Uit deelvraag 4 kan geconcludeerd worden dat het voor iedereen mogelijk moet zijn om in hun basisbehoeften te kunnen voorzien, maar het ligt er wel aan hoe mensen daar zelf mee omgaan.

3.5 Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?

3.5.1 Theorie en resultaten

Mensen die in armoede leven hebben niet per definitie gelijk schulden, maar het komt wel voor. Zijn die schulden ook daadwerkelijk verdwenen of verminderd door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?

T. Otte zegt: "Voedselpakket geven lost de armoede niet op, ze worden alleen maar afhankelijker. Armoede lost alleen op als ze een beter inkomen hebben en hun schulden afbetaald zijn. Voedselbanken zijn er eigenlijk alleen dat ze niet doodgaan van de honger, maar een ander denkt daar misschien weer heel anders over." (Otte, persoonlijke communicatie, 20 september 2022).

M. Heijnen verwacht dat de armoede de komende jaren toe zal nemen door alle ontwikkelingen in ons land. T. Otte merkt dat ook al bij de voedselbank ze zegt: "In één week waren er 17 mensen bij gekomen". De gemeente neemt hier dan wel extra maatregelen tegen. M. Heijnen vertelt dat de gemeente een nieuwe werkgroep heeft lopen om in te springen op alles wat nu speelt of nog gaat spelen volgend jaar. Deze werkgroep zoekt een oplossing zodat ze iedereen die in armoede leven in beeld kunnen krijgen. Veel mensen hebben namelijk schaamte en trekken niet zelf aan de bel. Deze groep denkt na over hoe je zo veel mensen kunt bereiken om ze te overtuigen dat ze bij de gemeente kunnen aankloppen om ondersteuning te vragen, maar dat blijkt nog erg lastig te zijn (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022).

M. Heijnen zegt ook dat de gemeente op twee manieren kan helpen om mensen die in armoede leven te helpen. "We hebben een wet schuldhelpverlening, die wet zorgt ervoor dat je als gemeente verplicht bent om elke inwoner hulp te bieden waar het gaat om financiële problematiek, dus dat hoeft niet perse alleen maar schuld te zijn maar dat kan ook zijn dat je even krap bij kas zit en je wilt iemand ondersteuning bij kunnen bieden." Ook geeft ze aan dat die wet is uitgebreid met vroegsignalering schulden. Dat houdt in dat ze contact zoeken met mensen die bijvoorbeeld hun huur een maand niet hebben betaald. Zo voorkom je nog ergere schulden en blijven de schulden dus beperkt. Aan de andere kant helpt de gemeente ook met schuldhelpverlening dat ze zelf bieden. M. Heijnen zegt: "In beide gevallen hoop je dat je de financiële problemen kunt oplossen linksom of rechtsom, maar dat je in ieder geval kunt zeggen op een gegeven moment van nou die schulden of achterstanden zijn opgelost en iemand kan weer zelfstandig verder. Dat is wel ons doel." (M.Heijnen, persoonlijke communicatie, 17 november 2022).

C. den Hollander geeft aan dat schuldhelpmaatje effectief is om mensen uit schulden te helpen, ze zegt: "In een groot aantal gevallen kunnen wij de juiste hulp bieden mede door eigenlijk de juiste aandacht te geven aan de hulpvrager." Maar ze zegt

ook: "Het is echt niet in alle gevallen dat we iemand kunnen helpen, maar ik denk zelf dat je zeker 70% kan helpen. Dat is al heel veel. Bij de ene duurt het maar een half jaar omdat de schulden maar minimaal zijn en een ander trekt veel te laat aan de bel en die moet dus zo'n schuldhelptraject in bij de gemeente en dan ben je drie jaar verder. Dus uiteindelijk kunnen we altijd wel op een bepaald gebied helpen" (Den Hollander, persoonlijke communicatie, 25 november 2022).

3.5.2 Analyse

Uit deelvraag 5 kan geconcludeerd worden dat door schuldhelpverlening van de gemeente en door de hulp van schuldhelpmaatje in de meeste gevallen, de schulden van de hulpvrager daadwerkelijk afnemen of verdwijnen. Maar niet alle initiatieven zorgen ervoor dat de schulden afnemen of verdwijnen.

Conclusie

Om antwoord te kunnen geven op onze hoofdvraag: "In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief?" Hebben wij vooraf verschillende deelvragen onderzocht waar wij kort onze bevindingen over zullen geven.

Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?

Uit deelvraag 1 kan geconcludeerd worden dat mensen die in armoede leven vaak niet in hun eerste levensbehoeftes kunnen voorzien. Mensen spreken dan vaak van een armoedegrens die ligt nu rond de 1090 euro. Armoede is niet alleen het hebben van schulden, het speelt daar wel een grote rol in maar armoede heeft ook veel effecten op allerlei andere zaken die minder voor de hand liggend zijn.

Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen te helpen die in armoede leven?

Uit deelvraag 2 kan geconcludeerd worden dat de gemeente Goeree-Overflakkee veel initiatieven neemt tegen armoede namelijk: Aanvulling laag inkomen, vroegsignalering schulden, kledingbank, speelgoedbank, voedselbank, schuldhulpmaatje, kindpakket, stichting ZIJN.

Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp aan mensen die in armoede leven?

Uit deelvraag 3 kan geconcludeerd worden dat de gemeente eerst kijkt naar de situatie van de hulpvrager. Schuldhulpverlening duurt normaal gesproken drie jaar en dan kijkt de gemeente of het gelukt is om de schulden opgelost te krijgen. Ook stoppen ze als de hulpvrager niet mee wilt werken. Dit laatste geldt ook voor schuldhulpmaatje. Schuldhulpmaatje stopt ook als de hulpvrager zijn/haar schulden heeft afbetaald of als de gemeente het overneemt. Zowel de gemeente als schuldhulpmaatje bieden nog nazorg, zodat hulpvragers nog met vragen kunnen komen en de gemeente ervoor zorgt dat hulpvragers niet terugvallen in de schulden. Net zoals de gemeente en schuldhulpmaatje stopt de voedselbank ook na drie jaar met het bieden van hulp.

In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?

Uit deelvraag 4 kan geconcludeerd worden dat het voor iedereen mogelijk moet zijn om in hun basisbehoeften te kunnen voorzien, maar het ligt er wel aan hoe mensen daar zelf mee omgaan.

Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?

Uit deelvraag 5 kan geconcludeerd worden dat door schuldhulpverlening van de gemeente en door de hulp van schuldhulpmaatje in de meeste gevallen, de schulden

van de hulpvrager daadwerkelijk afnemen of verdwijnen. Maar niet alle initiatieven zorgen ervoor dat de schulden afnemen of verdwijnen.

Met antwoord op deze deelvragen en mede door de interviews kunnen we de conclusie trekken dat de onderzochte initiatieven die de gemeente Goeree-Overflakkee neemt tegen armoede daadwerkelijk effectief zijn. De gemeente Goeree-Overflakkee neemt veel initiatieven en elk initiatief draagt op zijn eigen manier een steentje bij om mensen die in armoede leven te helpen. Door de initiatieven moet het voor iedereen mogelijk zijn om in hun basisbehoeften te kunnen voorzien, maar het ligt er wel aan hoe mensen hier zelf mee omgaan. Het is namelijk wel van groot belang dat mensen open staan voor hulp en dat ze die hulp op de juiste manier gebruiken. Maar de initiatieven zorgen er niet altijd voor dat mensen geheel uit de schulden raken, dit komt doordat schulden soms te hoog zijn. Hierbij is onze hypothese dus geverifieerd.

Discussie

Ons onderzoek is goed verlopen, maar tijdens ons onderzoek zijn er een aantal punten naar voren gekomen die in het vervolg verbeterd kunnen worden. Het eerste verbeterpunt is dat we tijdens ons eerste interview niet de juiste vragen hebben gesteld die bij onze deelvragen passen. Hierdoor was de meeste informatie die we bij het eerste interview hebben gekregen niet relevant voor ons onderzoek. Hier hebben we meteen van geleerd en daardoor hebben we bij interview twee en drie wel de juiste vragen kunnen stellen. Ook zijn we erachter gekomen dat ons onderzoek te algemeen was en we niet elk initiatief tot in de puntjes konden onderzoeken. Daarom hebben wij ervoor gekozen om alle initiatieven te benoemen maar om de nadruk te leggen op de voedselbank, schuldhulpmaatje en schuldhulpverlening binnen de gemeente.

In dit onderzoek hebben we de initiatieven die de gemeente Goeree-Overflakkee tegen armoede neemt onderzocht maar in het vervolg zouden we in nog meer gemeenten kunnen onderzoeken of de initiatieven die zij nemen tegen armoede wel effectief zijn, maar daar was in dit onderzoek niet genoeg tijd voor.

Nawoord

Het maken van dit onderzoek hebben wij als heel interessant ervaren. We zijn op verschillende plekken geweest zoals de voedselbank en het gemeentehuis. Daardoor kijken we nu zeker met een andere blik naar mensen die in armoede leven. We waren verrast dat de gemeente Goeree-Overflakkee zoveel initiatieven tegen armoede onderneemt. Toen we in maart de opdracht kregen om een profielwerkstuk te maken, hadden we lang niet zoveel kennis dan dat we nu verzameld hebben.

De samenwerking is goed verlopen en we hadden een goede verdeling. Verder hebben we veel feedback gehad van onze begeleiders, waardoor we ons onderzoek konden verbeteren. Daarmee hopen we het ook op een goede manier te kunnen afronden. Wij zijn dan ook erg trots op het resultaat, maar ook erg blij dat we deze periode kunnen afronden.

Literatuurlijst

Access denied. (z.d.). Geraadpleegd op 18 september 2022, van <https://www.scriptium.nl/literatuurstudie-stappenplan-blog/>

Armoede in de wereld. (2022). Astellus. Geraadpleegd op 1 september 2022, van <https://nl.astelus.com/Armoede-in-de-wereld/>

Armoede in Nederland. (2022a, oktober 4). Armoedefonds. <https://www.armoedefonds.nl/armoede/armoede-in-nederland/>

Armoede in Nederland. (2022b, oktober 4). Armoedefonds. <https://www.armoedefonds.nl/armoede/armoede-in-nederland/>

Armoedeval: Wat is dat eigenlijk? (2020, 30 juni). Bijstands Blues. Geraadpleegd op 12 oktober 2022, van <https://www.bijstandsblues.nl/armoedeval-wat-is-dat-precies/>

Bakker, A. (2019, 29 augustus). *Kledingbank, alles wat je erover moet weten.* Zapruder. Geraadpleegd op 9 september 2022, van <https://www.zapruder.nl/kledingbank-alles-wat-je-er-over-moet-weten/>

Bhandari, P. (2022, 10 mei). *Een introductie tot kwalitatief onderzoek.* Scribbr. Geraadpleegd op 12 oktober 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/kwalitatief-onderzoek/>

Bratpack, B. I. (2022). *Armoede in Nederland.* Stichting Armoedefonds. Geraadpleegd op 31 augustus 2022, van <https://www.armoedefonds.nl/armoede-in-nederland>

Bureau Scriptiehulp. (2021, 24 juni). *Interviewen: de kunst van het vraaggesprek.* Geraadpleegd op 21 september 2022, van <https://www.bureauscriptiehulp.nl/tips/interviewen/#Waarominterview>

FlakkeeNieuws. (z.d.). *SGP op werkbezoek bij Voedselbank Goeree-Overflakkee.* FlakkeeNieuws | Interactief op Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 12 oktober 2022, van <https://flakkeenuws.nl/nieuws/sgp-op-werkbezoek-bij-voedselbank-goeree-overflakkee/5899>

Goeree-Overflakkee. (2021a, december 8). *Collectieve zorgverzekering kalenderjaar 2022.* Geraadpleegd op 7 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/regelingen-voor-mensen-met-een-laag-inkomen>

Goeree-Overflakkee. (2021b, december 22). *Schuldhulpmaatje.* <https://www.goeree-overflakkee.nl/schuldhulpmaatje>

Het vak economie. (z.d.). Geraadpleegd op 18 september 2022, van <https://www.meester-frank.nl/vak/economie/>

Het vroeg signaleren van schulden. (z.d.). BKR. Geraadpleegd op 7 september 2022, van <https://www.bkr.nl/zakelijk/onze-diensten/het-vroeg-signaleren-van-schulden/>

Hoe controleer je de betrouwbaarheid van een bron? (2021, 10 augustus). SEO voor groeikansen. Geraadpleegd op 18 september 2022, van <https://www.biancawalraven.nl/hoe-controleer-je-de-betrouwbaarheid-van-een-bron/>

Hoff, s & Hulst, B. (2019, 3 september). *Wat is armoede?* Armoede in kaart 2019.

Hulp bij geldzaken en schulden. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 21 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/hulp-bij-geldzaken-en-schulden>

Kledingbank. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 9 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/kledingbank>

Onderbouwing methodiek literatuuronderzoek? – Afstudeer Goeroes. (z.d.). Geraadpleegd op 18 september 2022, van <https://www.afstudeergoeroes.nl/onderzoek-en-afstuderen/onderzoek/literatuuronderzoek/waarom-literatuuronderzoek/>

Over ons. (z.d.). <https://zijngo.nl/over-ons>

Oxfam Novib. (2022, 11 april). *Extreme armoede dreigt voor 263 miljoen meer mensen in 2022.* Geraadpleegd op 24 augustus 2022, van <https://www.oxfamnovib.nl/persberichten/extreme-armoede-dreigt-voor-263-miljoen-meer-mensen-in-2022>

Q-highschool. (2022, 19 januari). *Maatschappijwetenschappen.* Geraadpleegd op 18 september 2022, van <https://q-highschool.nl/maatschappijwetenschappen/>

Sander. (2020, 19 september). *Wat is armoede?* Stichting ID. <https://stichtingid.nl/wat-is-armoede/>

Schwab, P. (2020, 26 maart). *Focusgroepen versus interviews: voor- en nadelen.* Marktonderzoek agentschap. Geraadpleegd op 21 september 2022, van <https://www.intotheminds.com/blog/nl/focusgroepen-versus-interviews-voor-en-nadelen/>

Speelgoedbank. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 7 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/speelgoedbank>

Startpunt Geldzaken. (z.d.). - Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 8 september 2022, van <https://www.startpuntgeldzaken.nl/goeree-overflakkee>

Startpunt geldzaken. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 8 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/startpunt-geldzaken>

Vereniging van Nederlandse Voedselbanken. (2022, 14 maart). *Missie en visie voedselbanken - Voedselbank Nederland*. Geraadpleegd op 21 september 2022, van <https://voedselbankennederland.nl/wat-we-doen/missie-en-visie-voedselbanken/>

Voedselbank. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 21 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/voedselbank>

Vroegsignalering schulden. (z.d.). Goeree-Overflakkee. Geraadpleegd op 7 september 2022, van <https://www.goeree-overflakkee.nl/vroegsignalering-schulden>

Wat zit er in het Kindpakket? (z.d.). <https://goeree-overflakkee.mijnkindpakket.nl/informatie/wat-zit-er-in-het-kindpakket>

Zorge, P. (2022, 12 oktober). *Wat houdt onder bewind staan eigenlijk in?* TK Bewindvoering. <https://tkbewindvoering.nl/onder-bewind-staan/>

Bijlage

Interview Vrijwilliger Voedselbank

Gestelde vragen:

1. Hoe ziet u armoede op Goeree-Overflakkee?
2. Wat houdt de voedselbank in?
3. Wanneer komen mensen in aanmerking voor de voedselbank?
4. Bent u van mening dat de gemeente voldoende bijdraagt om mensen in hun basisbehoeften te kunnen voorzien?
5. Op welke manier dragen jullie bij om mensen in hun basisbehoefte te kunnen voorzien?
6. Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp?
7. Wat was voor u de reden om u actief in te gaan zetten tegen armoede?
8. Wanneer stoppen jullie met het bieden van de voedselpakketten?

Geïnterviewde: Tea Otte, vrijwilliger voedselbank (T)

Interviewers: Nova Meijer (N) en Vera Troost (V)

Datum: 20-09-22

Locatie: Betje wolffstraat

V: We zullen u eerst even uitleggen waar het onderzoek precies over gaat. Onze hoofdvraag is: In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief? En daarom willen we u, als vrijwilliger van de voedselbank, een paar vragen stellen.

T: Geen probleem!

N: Om een beter beeld te krijgen van de voedselbank willen we graag weten wat de voedselbank precies inhoudt.

T: De voedselbank heeft rest voedsel wat overgebleven is, natuurlijk wel binnen de houdbaarheidsdatum, wat op zo'n eerlijk mogelijke manier verdeeld wordt onder de mensen die het het hardste nodig hebben.

V: En wanneer komen mensen daar dan voor in aanmerking?

T: Dat is eigenlijk als ze minder dan 300 euro overhouden. Dus je hebt je inkomsten en uitgaven en als je dat van elkaar aftrekt en ze zitten onder de 300 euro komen ze in aanmerking voor de voedselbank. Ze komen dan drie jaar lang in aanmerking voor voedselpakketten maar elk half jaar worden ze geëvalueerd om te kijken of ze ook nog in dezelfde situatie zitten.

V: Bent u van mening dat de gemeente voldoende bijdraagt om mensen in hun basisbehoeften te kunnen voorzien?

T: Je hebt dus tegenwoordig bij de gemeente ook een budgetcoach, mensen die helpen om te beheren. Maar zelf weet ik er niet zoveel vanaf, daarvoor zouden jullie echt naar de gemeente moeten gaan. Er zit wel heel veel schuldhulpverlening. Hebben jullie ook vragen over bewind?

N: We weten niet zo goed wat dat is.

T: Als mensen teveel schuld hebben komen ze onder bewind. Wanneer zijn mensen heel erg arm? Als ze te veel schuld hebben in de meeste gevallen. Als mensen 30.000 euro schuld moeten aflossen en dat is geen hypotheekschuld maar een schuld bij bijvoorbeeld wehkamp of ergens anders, dan moet je elke maand soms honderden euro's aflossen. Als mensen dat niet kunnen dan komen ze in een traject waar ze bij een bewindvoerder komen die al jouw schulden voor de rekening neemt en dan heb je elke week 50 euro om rond te komen.

N: 50 euro?

T: Ja, maar dan betalen zij jouw huur. Zij nemen eigenlijk je hele huishouden over maar ook de schuldaflossing, en vele werken dan ook nog maar alles wat ze verdienen gaat dan naar de bewindvoerder. Dit traject duurt drie jaar lang maar dan komen er geen schuldeisers aan de deur.

N: Van de schulden worden ze dus eigenlijk arm?

T: Ja. Er komen veel mensen bij ons die het best goed hebben maar dan gaan ze of scheiden en dan zitten ze al niet lekker in hun vel en dan worden ze ontslagen en dan komen er allerlei dingen die ze moeten betalen, maar ze zijn gewend om veel uit te geven. Nou die staan allemaal op de stoep want die willen allemaal geld hebben. En die mensen zijn arm en daar zie je niks aan.

V: Maar heel vaak schamen mensen zich ervoor dat ze weinig geld hebben maar komen ze zelf naar jullie toe of is daar een andere manier voor?

T: Ja meestal zoeken ze toch wel zelf contact, maar soms ook via een maatschappelijk werker of door de verslavingszorg, want mensen die een verslaving hebben, valt mij op dat zij ook vaker arm zijn of schulden hebben. Maar de meeste nemen zelf contact op via de site.

V: Merkt u wel dat er nu meer mensen in armoede leven of in aanmerking komen voor de voedselbank?

T: Jazeker, in 1 week waren er 17 mensen bij gekomen. Je hebt nu natuurlijk ook mensen uit Oekraïne erbij.

V: Wanneer stoppen jullie met het bieden van hulp door het geven van voedselpakketten?

T: Na 3 jaar en dan moeten ze eruit, maar alleen als ze onder bewind staan en ze krijgen maar 50 euro per week en dat bewind is ook 3 jaar maar als dat later is ingegaan, dan mogen ze nog langer gebruikmaken van de voedselbank. Maar normaal gesproken duurt het 3 jaar en als ze het daarna alsnog niet af kunnen betalen. Ze gaan er dan uit en sommige mensen komen na een half jaar weer terug.

N: Wat was voor u de reden om actief in te zetten voor armoede?

T: Ik was nieuwsgierig wanneer je nou arm was en ook vond ik het heel belangrijk dat het voedsel wat over blijft ook op een goede manier gebruikt werd. Dus het was niet direct vanuit de achtergrond van nou nu ga ik iets aan de armoede doen want in wezen zou dit niet nodig moeten zijn want het lost de armoede niet op, ze worden alleen maar afhankelijker. Armoede lost alleen op als ze een beter inkomen hebben en hun schulden afbetaald zijn. Voedselbanken zijn er eigenlijk alleen dat ze niet doodgaan van de honger, maar een ander denkt daar misschien weer heel anders over.

T: Bewind is ook belangrijk in de armoede:

Mensen die afhankelijk worden van bewindvoerder en armer er nog uit komen dan dat ze erin zijn gegaan. Als je zoveel schuld hebt dat je in het bewind komt, dan moet je eerst naar de rechter en die zegt dat je teveel schuld hebt en dan wordt er een bewindvoerder aangewezen en dan is het nog maar de vraag of het daarna goed gaat, dat is ook een project van 3 jaar.

T: Verder is leergeld ook erg belangrijk:

Leergeld is net zoiets als de voedselbank, leergeld gaat over de gemeente heen. Leergeld is voor sport en cultuur voor jongeren vanaf 4 tot 18 jaar die mee moeten doen om armoede bij jongeren een beetje op te vangen met sport. Als ze boven de 120% van minimuminkomen hebben en dat is best wel vlug en dan hoeven ze nog niet eens zo heel arm te zijn. (Leergeld moet bij een deel wat we al hebben) In Hellevoetsluis heb je kinderfonds, maar moeten ouders het wel eerst voorschieten. Leergeld gebruikt dat sportgeld van de gemeente en dan hoef je het niet voor te schieten en die betalen ook de dingen die je bijvoorbeeld nodig hebt om te voetballen. Als kinderen ook bij ons langs komen zeggen wij ook altijd dat ze even op de site van leergeld moeten kijken, want er zijn mogelijkheden om die armoede te

tackelen. Dat de kinderen niet zoveel van de armoede merken want sporten is heel belangrijk. Maar je moet wel weten wat je wil als je hulp vraagt.

In een repair café maken ze dingen die kapot zijn. Er zit ook een fietsenbank

De mensen die bij de voedselbank zitten mogen 2 keer per jaar een hele garderobe uitzoeken. Voor de kledingbank moet je wel een bewijs hebben dus niet iedereen mag daar komen. Voedselbank heeft op een gegeven moment ook niet zoveel aanvoer meer want de winkels gaan veel selecter inkopen en hebben niet zoveel voedsel meer over en verkopen het ook goedkoper als het tegen de houdbaarheidsdatum is en vroeger kreeg de voedselbank dat allemaal en nu komt er een sticker op met korting of ze maken een pakket voor heel goedkoop.

Interview gemeente:

Gestelde vragen:

Als eerst willen wij graag weten wat u doet voor mensen die leven in armoede?

1. 'Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?'
 - Wat doet armoede volgens u met mensen?
 - Is armoede gemakkelijk te meten?
2. Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen te helpen die in armoede leven?
 - Wat is de rol van de gemeente voor gezinnen die in armoede leven?
3. Wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp aan mensen die in armoede leven?
4. In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?
 - En hoe draagt de gemeente daaraan bij?
5. Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?
 - Is de armoede op G-O de laatste jaren toegenomen of afgenomen? → zo ja (toegenomen): hoe komt dit? En gaan jullie daarvoor extra initiatieven nemen?

Geïnterviewde: Marloes Heijnen, Senior Consulent Schuldhulpverlening (M)

Interviewers: Nova Meijer (N) en Vera Troost (V)

Datum: 17-11-22

Locatie: Gemeentehuis Middelharnis

V: We zullen u eerst even uitleggen waar het onderzoek precies over gaat. Onze hoofdvraag is: "In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief?" En daarom willen we u een paar vragen stellen.

M: Prima!

V: Wat doet u voor mensen die in armoede leven?

M: Ja, de gemeente doet daar heel veel voor. We hebben armoedebelid want armoede vraagt wel een groot punt van aandacht binnen onze gemeente, dat is niet alleen maar schuldhulpverlening, dat gaat ook om allerlei regelingen om mensen daarin tegemoet te komen. We hebben bijvoorbeeld voor gezinnen met kinderen het kindpakket waarbij je kinderen bijvoorbeeld op zwemles kunt laten gaan. Er zijn ook sociale regelingen zoals bijzondere bijstand voor mensen die niet veel te besteden hebben maar waarbij bijvoorbeeld een wasmachine kapot is gegaan en daar moet dan wel een nieuwe wasmachine komen. En schuldhulpverlening hebben we dan natuurlijk en dat gaat enerzijds om een stukje schulden maar ook aan een voorkant dus hoe vangen we mensen op die nog niet in de schulden zitten maar wel dreigen schulden te krijgen. Dus daar is eigenlijk wel heel veel aandacht voor en zeker nu in deze tijd.

V: Wat is armoede volgens u?

M: Armoede is niet alleen schulden hebben, het speelt daar natuurlijk wel een grote rol in maar armoede is bijvoorbeeld ook als je een kind hebt dat niet op schoolreisje kan omdat die kosten niet betaald kunnen worden of dat je kind niet kan deelnemen aan kinderfeestjes omdat je dan weet van oh dan moet ik een cadeautje kopen en daar heb ik eigenlijk het geld niet voor. Dus geld speelt een grote rol in armoede maar heeft eigenlijk heel veel effecten op allerlei andere zaken die minder voor de hand liggend zijn. Laatst hoorde je veel in de media van kinderen die zonder ontbijt naar school gaan. Dat zijn allemaal tekenen of signalen dat er armoede speelt. Armoede is dus in mijn opzicht niet volledig kunnen deelnemen in je sociale omgeving en in de maatschappij eigenlijk ook.

N: En wat doet dat volgens u met mensen, schamen ze zich ervoor of zijn mensen er juist heel open over?

M: Er zijn mensen die er erg open over kunnen zijn, dat zijn vaak mensen die niet anders gewend zijn die bijvoorbeeld al generatie op generatie in de armoede leven. Voor hen is het een soort normaal en die zullen daar wat makkelijker over spreken. Er zijn ook mensen die in armoede raken door bijvoorbeeld een scheiding of door het verliezen van hun baan waardoor je steeds verder richting de armoede glijdt, en die mensen hebben er veel meer moeite mee om erover te praten. Het is toch wel een taboe nog steeds, ook al merk je wel dat mensen iets meer de weg weten te vinden, maar het is wel moeilijk om over te praten. Wat vind jij nou armoede, dat is voor iedereen anders.

V: Ik denk ook dat veel mensen zich er ook wel voor schamen.

M: Is het ook, natuurlijk! Voor veel mensen voelt het alsof ze gefaald hebben en dat hoeft helemaal niet zo te zijn, maar zo ervaren mensen het wel.

V: Is armoede gemakkelijk te meten?

M: Ik denk wel steeds makkelijker, want op het moment dat je bijvoorbeeld als gemeente een definitie maakt voor wat vinden wij armoede, dan kun je meten, bijvoorbeeld wat betreft de afdeling schuldhelpverlening. Wat zien we aan mensen die in een bijstandsuitkering zitten, die daar dus afhankelijk van zijn wat al per definitie een lager inkomen is, en wat zie je aan mensen die allerlei regelingen en voorzieningen aanvragen. Op het moment dat je bijvoorbeeld ziet dat er veel meer mensen werkloos raken en dus in de bijstand komen en je ziet dat meer mensen aanspraak maken op dat soort sociale voorzieningen dan is die optelsom uiteindelijk best wel makkelijk te maken. Maar het zijn ook geluiden van mensen en organisaties in de maatschappij. Stel nou dat wij horen van de voedselbank "de aanmeldingen nemen toe" is dat ook een signaal. Dus het is op zich best makkelijk te meten.

N: Welke initiatieven zijn er in de gemeente G-O om mensen in armoede te helpen?

M: Dat zijn er erg veel. Er is helaas niet echt iets van een sociale kaart en dat is wel jammer, want zelf voor ons is het soms een beetje onoverzichtelijk van wat heb je nu precies waar. Binnen de gemeente heb je een hele hoop maar buiten de gemeente heb je natuurlijk ook heel veel.

V: Maar wanneer stopt de gemeente met het bieden van hulp?

M: Licht er een beetje aan, schuldhelpverlening is ooit bedacht om met een termijn van drie jaar te kijken of je schulden opgelost kan krijgen, alleen sommige schulden zijn niet op te lossen. Licht er ook aan of iemand bereid is mee te werken, als wij bijvoorbeeld een melding binnen krijgen van iemand van een woningbouwvereniging kunnen wij hulp aanbieden aan iemand, maar als diegene zelf niet wil dan kan ik alle hulp bieden die ik wil, maar als ik zijn medewerking niet krijg dan ben ik ook snel

klar. Sommige mensen gaan een regeling aan en die duurt zelf dan drie jaar alleen eer dat wij tot die regeling komen dan heb ik eerst met jou kennis gemaakt en we hebben eerst gekeken naar je situatie daar heb ik allemaal papieren voor nodig, soms heb je schuldhelpmaatje nodig om uit te zoeken wat er speelt, ben je eerst een half jaar onderweg voordat je dan met die drie jaar kan starten. Maar die regeling zelf duurt drie jaar. Na die drie jaar doen we nog nazorg bieden, dat doen we eigenlijk bij iedereen wel, ook als je niet zo'n regeling hebt gehad maar dat we nog een beetje een beeld hebben van hoe het nu met je gaat. Het is vooral om te kijken of mensen uit de schulden blijven en niet terugvallen.

V: En is de armoede op G-O de laatste jaren toegenomen of juist afgenomen?

M: Oh dat durf ik niet te zeggen, dat weet ik niet. Daar heb ik geen zicht op, maar ik denk dat je nu kunt gaan verwachten dat het juist gaat toenemen door alle ontwikkelingen in ons land.

V: En als jullie zien dat het bijvoorbeeld heel erg toe neemt gaan jullie daar dan ook extra initiatieven tegen nemen?

M: Ja, we hebben nu bijvoorbeeld een aparte werkgroep lopen om in te springen op alles wat nu speelt of nog gaat spelen volgend jaar, dus hoe krijg je iedereen nou in beeld? Op het moment dat iemand nu naar de gemeente belt en zegt: ik heb financiële problemen en ik heb daar hulp bij, dan heb je diegene dus op dat moment in beeld maar niet iedereen klopt zelf aan wat je zelf ook al zei: sommige mensen hebben ook schaamte en trekken niet aan die bel. Dus hoe ga je nou zorgen dat je zo veel mensen eigenlijk kunt bereiken dat ze veel sneller gaan denken "ik ga is even langs bij de gemeente om te kijken of het nodig is dat ik ondersteuning kan krijgen" en dat is lastig. Daar hebben we nu ook een aparte werkgroep voor.

N: In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?

M: In principe is er voor iedereen de mogelijkheid om daarin te voorzien, dus in principe zou iedereen dat minimum bestaansniveau moeten kunnen bereiken. Maar ook daar hangt het er wel vanaf hoe diegene daar zelf mee om gaat. Er zijn mensen die daar niet naar op zoek zijn, die probeer je toch te bereiken en te overtuigen om dat wel te doen. Het klinkt gek, maar er zijn ook bijvoorbeeld mensen die absoluut geen bijstandsuitkering willen hebben, maar dan denk je, je moet toch rekeningen betalen. Als je mensen niet overtuigd krijgt om die uitkering aan te vragen ja dan is het ook wel extra werken om te kijken of je dat toch voor elkaar kunt krijgen. Maar de mogelijkheid is er wel in ieder geval.

V: Zijn de schulden van de mensen die in armoede leven verminderd of verdwenen door de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee?

M: Zeker, op twee manieren eigenlijk. Aan de voorkant, we hebben een wet schuldhelpverlening en die wet zorgt ervoor dat je als gemeente verplicht bent om elke inwoner hulp te bieden waar het gaat om financiële problematiek, dus dat hoeft niet perse alleen maar schuld te zijn maar dat kan ook zijn dat je even krap bij kas zit en je wilt iemand ondersteuning bij kunnen bieden. Die wet is ook uitgebreid met vroegsignalering wat betekent dat je als gemeenten moet inspannen om zo veel mogelijk mensen op signalen van bijvoorbeeld een woningbouwvereniging, zorgverzekeraars, energiemaatschappijen dat die bijvoorbeeld melden iemand loopt nu een maand achter en dan gaan wij contact zoeken. Dat is een stuk en het andere stuk is gewoon de schuldhelpverlening die we zelf bieden. In beide gevallen hoop je dat je de financiële problemen kunt oplossen linksom of rechtsom, maar dat je in ieder geval kunt zeggen op een gegeven moment van nou die schulden of achterstanden zijn opgelost en iemand weer zelfstandig verder kan, dat is wel ons doel.

Interview: Caroline den Hollander

1. 'Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?
 - Wat doet armoede volgens u met mensen?
2. Welke initiatieven zijn er in de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen te helpen die in armoede leven?
 - Wat houdt schuldhelpmaatje in?
3. Wanneer stopt schuldhelpmaatje met het bieden van hulp?
4. In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?
 - Hoe draagt schuldhelpmaatje hieraan bij?
5. Heeft u het gevoel dat schuldhelpmaatje effectief is om schulden van mensen te verminderen
 - Is het u een keer gelukt om iemand volledig uit de schulden te helpen?

Geïnterviewde: Caroline den Hollander, vrijwilliger schuldhelpmaatje (C)

Interviewers: Nova Meijer (N) en Vera Troost (V)

Datum: 25-11-22

Locatie: Anna Bijnsbad 45

V: We zullen u eerst even uitleggen waar het onderzoek precies over gaat. Onze hoofdvraag is: In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief? En daarom willen we u als vrijwilliger van schuldhulpmaatje een paar vragen stellen.

C: Helemaal goed!

V: Wat is armoede volgens Nederlandse begrippen?

C: Eigenlijk is armoede dat mensen zich niet kunnen voorzien in hun eerste levensbehoeftes, zoals: eten, drinken, een dak boven je hoofd en toegang tot gezondheidszorg. Maar wat er eigenlijk ook onder valt, en dat vind ik iets heel belangrijks, de mensen die onder de armoedegrens leven die hebben kinderen die naar school gaan, maar is de verplichte school voorbij kunnen ze vaak niet doorstuderen, ze hebben minder kansen later op de arbeidsmarkt en dat is wel iets waardoor mensen ook slecht uit de armoede komen.

N: En wat doet dat volgens u met een mens?

C: Ze hebben schaamte omdat ze armoede hebben, ze raken geïsoleerd binnen hun huis want ze hebben geen geld om iets leuks te gaan doen waardoor de sociale contacten minder worden. Ze komen vaak ook terecht in schulden en dat geeft natuurlijk ook financiële zorgen, maar wat ik ook nog toe wilde voegen is wat je vaak ziet bij mensen die onder de armoedegrens leven dat er ook een soort vorm van mishandeling plaatsvindt zowel geestelijk als lichamelijk. Dat komt doordat mensen vaak gestresst zijn waardoor ze eerder boos worden en lelijk doen naar hun kinderen.

V: Welke initiatieven neemt de gemeente Goeree-Overflakkee tegen armoede?

C: Degene die ik ken zijn de voedselbank, kledingbank, schuldhulpverlening bij de gemeente en schuldhulpmaatje.

N: En wat houdt schuldhulpmaatje dan precies in?

C: Wij helpen bij het voorkomen van schulden en het oplossen van de schuldenproblematiek bij mensen door hun financieel inzicht te geven. Vaak krijgen mensen hun salaris gestort en denken ze ik heb geld, ze hebben een pinpas en gaan dan boodschappen doen, ze gaan nieuwe kleren kopen en binnen twee weken is het geld op, maar dan hebben ze nog 2 weken van die maand die ze door moeten komen en dan hebben ze dus geen geld meer. Ze geven het geld dus uit en hebben niet bedacht dat ze het later ook nog nodig hebben. Dus wij helpen ze vooral om inzicht te geven in hun financiën. Wat wij ook vaak doen is helpen met budgetten te maken want als jij duizend euro binnen haalt, daarvan gaat bijvoorbeeld vijfhonderd

euro naar je huur, gas, water en licht op dan hebben ze nog vijfhonderd euro over daar moeten ze kleding van kopen daar moeten ze boodschappen van doen, en als een kindje op schoolreisje gaat moet daar ook allemaal van betaald worden dus dan gaan we samen budgetten maken, dat ze bijvoorbeeld 75 euro aan boodschappen uit kunnen geven, dat ze 25 euro in een potje kunnen doen voor school geldt, dat ze nog 100 euro in een potje kunnen doen voor als er kleding gekocht moet worden of als de wasmachine kapot gaat of in de spaarpot, daar helpen we ze dus mee. We geven mensen dus vooral inzicht en als er schulden zijn dan gaan we daar samen met de hulpvrager voor zorgen dat we alle schuldhelp eisers af gaan bellen, de hulpvrager (degene die de schulden heeft) moet dat zelf doen maar ik zit er naast, dus vaak vallen ze ineens stil omdat ze schaamte hebben en als ze er dan echt niet meer uitkomen spring ik in en dan zorgen we dat we afbetalingsregelingen gaan treffen met schuldeisers. Als dat gebeurd is gaan we een plan bedenken, we hebben bijvoorbeeld per maand honderd euro om af te lossen, we hebben drie schuldeisers dus ieder krijgt rond de 35 euro.

N: En wanneer stoppen jullie met het bieden van hulp?

C: Als eerst als mensen niet mee willen werken, want als mensen zich aanmelden bij schuldhelpmaatje moeten ze tekenen dat ze ons inzicht geven in alles, dus in hun bankrekening, wat hun uitgaven zijn, wat voor contracten de mensen hebben, echt in alles. Vaak hebben mensen ook netflix, videoland en disney plus, als mensen schulden hebben dan zeggen wij van hé die moet je opzeggen en die moet je opzeggen want daar kan je allemaal geld mee besparen die je aan je schuldeisers kan geven. Als mensen zeggen dat wil ik allemaal niet, dan kunnen we ze ook niet helpen en dan houd het op. Maar als wij al een heel traject doorlopen hebben en hebben mensen helemaal inzicht gegeven in de financiën en alles is afbetaald dan kan het stoppen maar soms vinden mensen het heel fijn als ze in het jaar daarna nog eens met vragen bij ons kunnen komen. En we stoppen ook als we met de hulpvrager naar de gemeente gaan en de gemeente zegt dat ze in de schuldsanering moeten. Dat houdt in dat mensen die zelf niet genoeg inkomen hebben om hun schulden af te betalen, drie jaar een traject in gaan. De gemeente houdt dan heel nauwkeurig hun inkomsten in de gaten, die heeft alle schuldeisers gebeld en gezegd: hé, mevrouw kan het niet meer betalen, we willen aan schuldbemiddeling doen. Dat betekent dat de hulpvrager drie jaar lang alles wat ze over heeft aan de gemeente moet afstaan, en de gemeente betaalt dan de schuldeisers uit. Na drie jaar is die schuld nog steeds niet opgelost, want dat is veel te veel. De gemeente gaat dan afspraken maken met de schuldeisers en na drie jaar wordt die schuld dan kwijtescholden. Dus als de gemeente het overneemt dan halen wij onze handen los om iets te regelen, maar het schuldhelpmaatje mag altijd nog bij ons komen als ze nog vragen hebben.

V: In hoeverre kunnen mensen die in armoede leven door de initiatieven van Goeree-Overflakkee in hun basisbehoeften voorzien?

C: Ik denk niet dat de gemeente dit alleen kan, maar dat we juist samen een heel eind komen. Er zijn verschillende subsidieaanvragen. Mensen kunnen zich ook zelf aanmelden bij een voedselbank, dat doet de gemeente niet, dat moeten de mensen echt zelf aanvragen. Alleen overal waar ze een aanvraag doen om geld te krijgen moeten ze hun financiën bloot geven, dus je moet echt laten zien ik heb echt het minimale. Daarna wordt er gekeken of je daarvoor in aanmerking komt ja of nee. Maar ze zullen niet helemaal voorzien zijn in hun basisbehoeften. Mensen krijgen bijvoorbeeld gehakt en pasta maar moeten de pasta saus nog kopen. Sommige mensen lusten het eten niet wat ze van de voedselbank krijgen. Iedereen doet zijn best om iedereen geheel in hun basisbehoeften te voorzien maar dat lukt helaas niet 100%. Er is ook vanuit de overheid nu een energietoeslag, want de energierekening is nu heel hoog. Mensen die heel weinig verdienen komen daarvoor in aanmerking. Dat is eigenlijk wat ik wilde zeggen, dat we het echt met zijn allen samen doen en niet alleen de gemeente.

N: En hoe dragen jullie als schuldhelpmaatje hieraan bij?

C: Wij weten wel waar die initiatieven zijn, en dat weet de schuldhelpvrager meestal niet. Dan kunnen wij zeggen van: hé, heb je dit al gevraagd bij de gemeente kan je dus geld krijgen voor die fiets voor je kind. Of je hebt eigenlijk te weinig geld voor eten, meld je is aan bij de voedselbank. We proberen ze dan ook over die drempel heen te zetten. Heel veel mensen mogen gebruikmaken van de voedselbank, maar doen het niet vanuit schaamte. Anders moet je in die rij staan voor je doosje met eten, dat is niet leuk natuurlijk. Wij proberen dan dat de helpvrager zelf de contacten zoekt, maar wij zullen wel zeggen hoe ze dat kunnen doen.

V: Heeft u het gevoel dat schuldhelpmaatje effectief is om schulden van mensen te verminderen?

C: Zeker! Dat blijkt ook uit cijfers, die kan je ook opzoeken op internet. In een groot aantal gevallen kunnen wij de juiste hulp bieden, mede door eigenlijk de juiste aandacht te geven aan de helpvrager. We bieden een luisterend oor zodat ze zich vertrouwd voelen zodat ze zich over durven te geven, dan kan je met zijn allen wat bereiken. Als ze bij ons aan de deur kloppen dan zijn ze al over een drempel heen van schaamte, dus dan ga je er samen ook voor. Het is echt niet in alle gevallen dat we iemand kunnen helpen, maar ik denk zelf dat je zeker 70% kan helpen. Dat is al heel veel. Bij de ene duurt het maar een half jaar omdat de schulden maar minimaal zijn en een ander trekt veel te laat aan de bel en die moet dus zo'n schuldhelptraject in bij de gemeente en dan ben je drie jaar verder.

V: En is het u al een keer gelukt om jouw schuldhelpvrager volledig uit de schulden te helpen?

C: Ja, mijn eerste schuldhulpvrager had nul euro op zijn spaarrekening staan, maar wel grote kosten zoals een kapotte wasmachine. Door alles inzichtelijk te maken, hem te wijzen op toeslagen waar hij recht op had en creatief om te gaan met zijn budget is hij uit de schulden gebleven. Hij vond het heel fijn om alles overzichtelijk te hebben en werkt nu met vaste budgetten. Hierdoor gaf hij niet te veel uit en kon hij zelfs nog een beetje sparen. Maar met mijn huidige hulpvrager moest ik naar de gemeente, die heeft te veel schulden en die verdient te weinig dus ze kan het zelf niet oplossen en gaat dus zo'n schuldhulptraject van drie jaar in. Maar ze gaat er zeker komen want ze is al heel goed bezig, ze werkte niet maar het is toch gelukt om haar aan een baan te helpen. Dus uiteindelijk kunnen we altijd wel op een bepaald gebied helpen.

Anti-plagiaatverklaring

Fraude en plagiaat

RGO Middelharnis vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding op als een zeer ernstig vergrijp en verwacht dat elke leerling de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt. De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Het omvat het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt (let wel: dit is geen uitputtende lijst!):

- Het knippen en plakken van tekst van internet of digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- Het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- Het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- Het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafraseren moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de leerling;
- Het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- Het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de leerling gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van het profielwerkstuk vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- Het overnemen van werk van andere leerlingen en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere leerling is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- Ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde.

De plagiaatregels gelden ook voor conceptversies van profielwerkstukken die voor feedback aan een begeleider worden toegezonden.

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examinerator sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examinerator kan opleggen, is het indienen van een verzoek aan het schoolbestuur om een leerling van de opleiding te laten verwijderen. Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. RGO Middelharnis gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt RGO Middelharnis ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben en dat ik het bijgevoegde profielwerkstuk zelfstandig heb gemaakt. Bronnen en hulpmiddelen die ik heb gebruikt, heb ik duidelijk aangegeven middels de APA-norm, zowel in de tekst als in de bronnenlijst. De teksten in mijn profielwerkstuk heb ik zoveel mogelijk zelf en in mijn eigen woorden geschreven. Citeren heb ik beperkt tot het minimum. Dit werkstuk is nog niet eerder door een ander dan mijzelf ter beoordeling aangeboden.

Naam: Vera Troost Nova Meijer

Klas: H5B H5a

Datum: 10-02-2023

Handtekening: Vera Troost Nova

Dit formulier onderteken je en lever je in met de eindversie van je profielwerkstuk. Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.

Logboek

Titel profielwerkstuk: In hoeverre zijn de initiatieven van de gemeente Goeree-Overflakkee om mensen in armoede te helpen effectief?

Naam leerling(en): Nova Meijer & Vera Troost

Klas: H5a & H5b

Datum	Activiteit	Uren	Problemen en oplossingen
14-04-22	Introductie profielwerkstuk	2 uur	
22-04-22	Vakkeuze (via Google formulier)	1 uur	
30-06-22	Profielwerkstuk ochtend	4 uur	
22-08-22	Bedenken hoofdvragen en deelvragen	4 uur	Problemen formuleren hoofdvraag, oplossing erover praten met docenten.
24-08-22	Voorblad + begin inleiding + hypothese	3 uur	
31-08-22	Bedenken deelvragen en beantwoorden deelvraag 1	4 uur	
07-09-22	Titel bedenken + begin beantwoorden deelvraag 2	2 uur	
21-09-22	Methodologie	3 uur	
22-09-22	Inhoudsopgave verbeteren	30 min	
06-10-22	Bedenken vragen interview	2 uur	
12-10-22	Feedback aanpassen	2 uur	
19-10-22	Interview vragen voedselbank maken	1 uur	
20-10-22	Interview voedselbank afnemen	1 uur 30 min	
16-11-22	Feedback aanpassen en bedenken vragen voor interview gemeente	3 uur	
17-11-22	Interview gemeente afnemen en uitwerken interview voedselbank	3 uur	
18-11-22	Uitwerken interview gemeente	2 uur	
25-11-22	Interview schuldhelpmaatje afnemen	2 uur	
29-11-22	uitwerken interview schuldhelpmaatje	2 uur	
30-11-22	Beantwoorden deelvraag 1	3 uur	
07-12-22	Beantwoorden deelvraag 2	4 uur	
08-12-22	Beantwoorden deelvraag 3	3 uur	
21-12-22	Beantwoorden deelvraag 4	3 uur	
10-01-23	Beantwoorden deelvraag 5	3 uur	
11-01-23	Aanpassen feedback en analyse maken	6 uur	
01-02-23	Conclusie, discussie, nawoord en samenvatting maken	8 uur	
10-02-23	Anti-plagiaatverklaring	30 min	
15-02-23	Presentatie maken en uitwerken	3 uur	
16-02-23	Presentatie leren en oefenen	3 uur	

	Totaal:	78 uur 30 min	

Handtekening leerling

Nova Meijer

Vera Troost

Datum

23-02-2023